

ACTA DE LA REUNIÓ EXTRAORDINÀRIA DEL CONSELL MUNICIPAL DE COOPERACIÓ I SOLIDARITAT

Acta: núm. 5/2018

Data: 22 d'octubre de 2018

Hora: 18 hores

Lloc: Sala de Juntes de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat

Assistents:

Joan de Lara, Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat
Lorna Espinoza Urbino, Grup de Suport al Colectivo de Mujeres de Matagalpa
Begoña Simal, VOLS
Montserrat Gibert, Fundació Vicente Ferrer
Amor del Álamo Margalef, Fundació Vicente Ferrer
Carme Alcalde, Associació d'Amistat San Miguelito Sant Boi - Cooperació
José Antonio Iniesta, Fundació Josep Comaposada Sindicalistes Solidaris
Miguel Robles, Fundació Pau i Solidaritat
Anna Escudé, DESOS Opció Solidària
Rebeca Segura, DESOS, Opció Solidària
Juan Antonio Madueño, DESOS, Opció Solidària
Francisco Javier Nicolás, Diables de Casablanca – Federació Els Garrofers
Felipe Menchón Martos, Ensenyament Solidari
Rosa Maria Alejandre, Fundació Kassumay
Carme Mangues, Fundació Kassumay
Ligia Torres, Associació d'Amistat San Miguelito Sant Boi
Amaru Ruiz, Fundación del Río
María Serrano, FCCD
Manuel J. Pérez, tècnic municipal
Clara Sopena, tècnica municipal
Alba Martínez Vélez, Tinenta d'Alcalde de Ciutat Educadora, Cooperació, Solidaritat i Pau

Ordre del dia:

1. *Valoració Barrejan't18*

Es fa una roda d'intervencions entre els diferents membres del Consell i la resta d'entitats participants a l'edició 2018 del Barrejan't.

Com a dades generals es comparen amb les de 2016, ja que el 2017 està marcat pel context de l'1 d'octubre.

	2018	2016
Nombre de participants (suma total de participants a les diferents activitats)	4.069	4.357
Nombre d'entitats participants	27	29
Nombre d'entitats participants a la Fira d'Entitats	18	21
Nombre d'activitats del programa	29	25

Pel que fa al nombre de participants, s'explica que ambdues xifres inclouen l'alumnat que ha participat al Fòrum d'alumnes defensors i defensores dels drets humans (aquest any, més de 700 alumnes d'ESO i Batxillerat).

S'observa una caiguda tant en el nombre de persones com d'entitats participants. En el cas de la Fira d'Entitats, es destaca que passen de 22 al 2015 a 18 al 2018. És una tendència preocupant, tot i que cal valorar positivament la presència d'entitats que s'han incorporat recentment al Barrejan't (CCAR, Amical de Mathausen, Catalunya amb ACNUR...). Pel que fa al nombre d'activitats, que s'ha incrementat, s'explica que 10 han estat activitats de debat, reflexió i reivindicatives; a més, 12 activitats (41%) han estat participades per les entitats.

Es comenta que la descentralització de les activitats al llarg de la setmana no ha tingut el resultat esperat, si bé algunes entitats valoren positivament la iniciativa. Tant al cinefòrum (3 d'octubre) com a la taula rodona (4 d'octubre) l'assistència va ser molt justa. Si es comparen les dades amb les de 2016, es veu clarament. A més, la descentralització fa més complicada la logística per a la Unitat de Cooperació i buida de continguts de reflexió el dissabte a la tarda.

	2018	2016
Documental	30 assistents	50 assistents
Taula rodona	20 assistents	25 assistents

Les activitats de la inauguració (xerrada amb Manal Tamimi i Tun Khin, sopar i espectacle de Mercè Sampietro i Eduard Iniesta) es valoren molt positivament. No obstant, es comenta que tot plegat es fa llarg. Aquest any va durar des de les 18,30 h fins a mitjanit. Es comenta que l'avançament de l'acte del divendres a la tarda no ha funcionat. En el moment de començar hi havia molt poca gent, després s'hi van anar incorporant més persones.

Sobre la Fira d'entitats s'expressen diverses opinions. Hi ha diferents percepcions pel que fa a l'afluència de persones. Es planteja el repte d'aconseguir que les persones que assisteixen a les activitats que es desenvolupen a la plaça facin també el pas de visitar i conèixer els estands de les entitats de cooperació i solidaritat.

L'Associació d'Amistat San Miguelito - Sant Boi explica que va vendre 80 plats de menjar.

Des de la CCAR expliquen que al seu estand van comptar amb la participació de persones usuàries de l'entitat, persones que estan refugiades a Sant Boi, i que els va agradar molt.

Es reobre el debat sobre la distribució i muntatge de l'espai, per tal de facilitar la connexió entre les entitats i tot el que passa a la plaça. Es planteja si és un problema de distribució o també hi pesa el fet que l'oferta és similar cada any. En general, les entitats comenten que s'haurien d'oferir novetats a la gent que ve. En aquest sentit, es planteja una participació més activa i col·laborativa de les entitats en la preparació del Barrejant (com succeeix per Sant Jordi o la Festa del Comerç Just). Caldria treballar conjuntament i pensar propostes vinculades a l'especificitat de cada entitat, que es poden anar dissenyant al llarg de l'any. També es destaca positivament la iniciativa de VOLS d'explicar contes dins d'una de les carpes, cosa que va fer que la gent entrés des de la plaça a l'interior de la fira. Es proposa donar una mica més de coherència a les entitats que són a la Fira, agrupar-les d'alguna manera que tingui sentit, organitzar-les, etc. Alguns suggeriments pel que fa a la distribució: que els plàstics transparents de darrere les parades es puguin obrir, buscar altres tipus de carpes, tornar a la distribució original de rotllana, millorar l'accessibilitat a la plaça...

Hi ha consens sobre el bon funcionament de l'activitat central d'Ensenyament Solidari el dissabte al matí.

Es comenta que dissabte a la nit hi va haver algun problema de seguretat a la fira, perquè van entrar joves a la zona dels estands que no respectaven les instal·lacions.

En general, les activitats culturals i lúdiques del cap de setmana es valoren molt positivament. L'espai alternatiu de l'escenari va estar molt bé i va permetre crear un espai de proximitat. Cal acabar de polir el disseny. Es destaca el bon ambient generat al voltant del dinar del dissabte. També es valoren les activitats infantils, que incorporen al Barrejant persones que potser no participen habitualment en les activitats de l'àmbit de la cooperació i solidaritat. El repte és transmetre que el Barrejant va més enllà dels jocs infantils. S'apunta que hi va haver "espais morts" i que caldria mirar d'evitar-los, però també es diu que hi ha d'haver espai per a les diferents proves de so. Una opció seria, per a l'any vinent, posar música "enllaunada" quan no estigui passant res als escenaris. Es reitera la necessitat de mantenir un equilibri entre les activitats culturals i lúdiques i les activitats de debat, reflexió i reivindicatives. El Barrejant no pot ser només una festa.

També es valora positivament l'espai gastronòmic. Aquest any hi ha hagut una baixa, però tot i així s'ha gestionat molt bé. DID Associació, que gestionava el Bar Rejant ha venut més que l'any passat i ha aconseguit al voltant de 1.000 euros de benefici, que es destinaran als projectes que desenvolupa l'entitat.

Des dels Diables de Casablanca, es comenta que enguany hi ha hagut un problema d'espai a L'Olivera, que ha dificultat el muntatge de l'espectacle de foc. De cara a la propera edició, es demana poder disposar de més espai (són 80 persones), encara que això suposi preveure un reforç en la neteja de les instal·lacions de cara a dilluns. Es valora una bona relació amb l'àrea de Cooperació.

Es valora positivament l'esforç comunicatiu: distribució de díptics a les bústies (impressió de 37.000 díptics), els 30 OPIs, la divulgació, etc. També es posa en relleu el valor d'elements que es creen en el marc del Barreiant (el graffiti, el documental, l'obra d'art) i que queden a la ciutat. Des de les entitats, es comenta que també són aliades en la comunicació del Barreiant, i que es poden implicar en la difusió.

Per tancar, es comenta que si alguna entitat vol afegir posteriorment algun comentari, també ens el pot fer arribar a la Unitat de Cooperació, Solidaritat i Pau mitjançant el qüestionari que es va enviar.

2. Aprovació de les actes de les reunions del Consell dels dies 5 de juny (ordinària) i 23 de juliol extraordinària

Resta pendent l'aprovació per a la propera reunió.

3. Projecte "Promoció del Voluntariat Internacional a Sant Boi" de Vols Voluntariat Solidari.

Seguint les línies marcades pel Pla Director de Cooperació, es presenta al Consell la tasca de VOLS amb relació a les estades solidàries. Des de l'Ajuntament es creu que pot ser interessant traslladar aquesta experiència a Sant Boi.

Amb les estades solidàries, VOLS es planteja el repte de sensibilitzar i atraure gent a l'àmbit de la cooperació, especialment gent jove. Es parteix de la premissa que la persona que té una vivència directa d'una realitat concreta no queda indiferent; és més fàcil que el seu compromís actiu com a ciutadà o ciutadana es reforci.

L'origen de VOLS està vinculat a aquestes estades de joves, primer a l'Àfrica i ara també a Amèrica Llatina. Parlem d'estades d'1 o 2 mesos en un país, en contacte amb educadors i educadores locals, i amb un objectiu molt clar: facilitar el procés personal del voluntari o la voluntària. La filosofia s'emmarca en els paràmetres següents:

- Als projectes que acullen persones voluntàries se'ls diu que ens fan un servei (bidireccionalitat de la cooperació).
- A la gent que viatja, se'ls diu que és una experiència d'aprenentatge i creixement personal. La seva estada allà no canviarà res i ha de ser el menys "molesta" possible.

El plantejament és oferir oportunitats d'obrir la mirada, especialment a la gent jove, i acompanyar l'experiència perquè al retorn es connecti amb la quotidianitat.

La immensa majoria dels projectes amb què treballa VOLS estan vinculats a infància adolescència i joventut en situació de vulnerabilitat. Entre els requisits que es demanen a les persones voluntàries, destaquen:

- Tenir un mínim d'experiència prèvia en voluntariat local abans de marxar. Per tenir una vivència altruista no cal viatjar milers de kilòmetres.
- Fer una formació obligatòria abans de l'estada.
- Si és possible, tenir coneixements en l'àmbit educatiu.

VOLS treballa actualment amb 4 formats d'experiències:

- a) Tànger (per a gent de 18 a 21 anys). Té un format de camp de treball, i es desenvolupa durant 15 dies al juliol. Se centra en la col·laboració amb entitats locals.
- b) Ceuta (a partir de 22 anys). Es col·labora amb la Fundació Elín, que treballa amb persones migrants que es troben al CETI. És una experiència afectivament i emotivament intensa i impactant.
- c) Experiències de "curta durada". Consisteixen en participar durant 1 o 2 mesos en algun dels projectes a Àfrica o Amèrica Llatina (sobretot a Etiòpia, Camerun, Costa d'Ivori, Togo, Burkina Faso, Perú, Equador, Cuba i República Dominicana).
- d) Experiències de "llarga durada". Tenen una durada mínima de 9 mesos. Estan pensades per a persones que fan una opció de vida i l'aturen un temps per dedicar-se al voluntariat.

Per dur a terme aquestes estades solidàries, VOLS funciona amb el següent calendari anual:

- Octubre – desembre: sessions informatives. VOLS es troba actualment en aquesta fase i demana la complicitat i la col·laboració de les entitats santboianes, sobretot per connectar amb el jovent de la ciutat. El tema de l'edat no és limitant, però la prioritat és el públic jove.
- Febrer – juny: formació. És tan o més important que l'estada a terreny.
- Juliol – agost: experiència a terreny.
- Setembre: revisió del voluntariat. Acompanyament del voluntari o la voluntària perquè traslladi l'experiència que ha viscut a la seva quotidianitat.

En general, l'experiència de VOLS és que molta gent passa de llarg i no es queda a les entitats. Això té un valor en si mateix (la persona es transforma i això té un efecte multiplicador), però idealment l'objectiu es que les persones s'integrin en les entitats i en accions vinculades a la cooperació i la solidaritat a casa nostra.

Després de l'exposició de la feina realitzada per VOLS, les entitats assistents a la reunió proposen:

- Connectar amb l'escoltisme, els esplais, joves que fan voluntariat als psiquiàtrics...
- Connectar amb la Fundació Marianao.
- Estimular joves que ja participen en el voluntariat local perquè participin també en una estada solidària.
- Contactar amb instituts i professorat (per exemple, vinculat a assignatures d'ètica).
- Col·laborar amb l'àrea de Joventut de l'Ajuntament.
- Connectar amb l'àmbit esportiu (beisbol, rugbi...).

4. Valoració activitats Dia Internacional de la Pau 2018

Es fa un repàs de les activitats que es van aquest any amb motiu del Dia Internacional de la Pau:

- III Festival Música Sense Fronteres
Dissabte 15 de setembre, a Can Massallera.
Impulsat pel col·lectiu VIO (Voluntaris Independents Organitzats) amb el suport de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.
Va comptar amb la participació d'artistes locals (Maria Martí, The Perdidos al Río, Deskartats, Malas Pulgas o Camí de l'Est) i de 30 persones voluntàries.
Es van recaptar 1.710 €: 1.478 € d'entrades, 111 € de merchandising i la diferència en barra (121 €). Es van vendre 294 entrades.

- Taula rodona sobre infants i conflictes armats
Dijous 20 de setembre, a Can Massallera.
Hi van intervenir Chema Caballero (cooperant especialitzat en la realitat de les nenes i nens soldat a l'Àfrica) i Rosa Ortiz ("nena de la guerra", testimoni com a refugiada de la Guerra Civil espanyola), amb la moderació de la Tica Font (Centre Delàs d'Estudis per la Pau).
Es valora que el contingut va ser de molta qualitat però la participació va ser molt baixa (20 - 25 assistents).
- Espectacle 'Maleïdes les guerres (i aquell qui les va fer)'
Diumenge 23 de setembre, a Can Massallera.
Espectacle amb música i text. A càrrec de Carles Beltran, Lali Barenys i Natàlia Miró do Nascimento (Namina).
Activitat organitzada en col·laboració amb el Departament de Cultura. Primer espectacle del programa d'arts escèniques de l'Ajuntament.
Entrada gratuïta (invitació a través del web de ticketea o a la mateixa taquilla).
Es valora que va ser un espectacle oportú i de qualitat, si bé el to era dens. Es destaca que a la sortida es va fer un brindis per la cultura i la llibertat. Hi van assistir unes 60 persones, si bé s'havien reservat un centenar d'entrades.
- Exposició fotogràfica 'Life after hell'
Del 10 de setembre a l'11 d'octubre, a Can Massallera.
A càrrec del fotògraf Marco Panzetti (Premi Nacional de Fotoperiodisme 2018).
En les primeres setmanes va semblar que encaixava poc en l'espai (de fet les peces es van fer malbé) però tot i així va tenir molt de sentit en el marc de la inauguració del Barrejant.

5. Declaració Institucional sobre la situació de Nicaragua aprovada pel Ple Municipal del mes de setembre i darreres informacions de la situació del país.

S'informa que el ple municipal del 27 de setembre va aprovar per unanimitat una Declaració Institucional sobre la situació de Nicaragua, a partir de la proposta presentada des del Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat. El Ple va modificar algunes aspectes de la proposta inicial però bàsicament manté el compromís sorgit del consell extraordinari del 23 de juliol.

A l'acta del Ple de l'Ajuntament del 27 de setembre (pàgines 9 a l'11) es pot trobar el text aprovat:

[http://santboi.cat/Publi121.nsf/70FE55C4D7555407C125832B0044142E/\\$FILE/8%20Sessió%20Odel%20dia%2027.09.2018%20 SPL180008 .pdf](http://santboi.cat/Publi121.nsf/70FE55C4D7555407C125832B0044142E/$FILE/8%20Sessió%20Odel%20dia%2027.09.2018%20 SPL180008 .pdf)

S'explica que el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament va llençar a principis d'octubre una campanya d'emergència per a Nicaragua. És una campanya especial, enfocada a qüestions que normalment no entrarien en el que el Fons reconeix com a emergència. Tot i així, Xavier Ruiz va informar de 4 projectes molt assistencials que estaven en greu perill de deixar de tenir finançament. Per donar-hi resposta, s'ha creat una campanya per finançar-los. L'Ajuntament de Sant Boi hi ha destinat 2.000 €.

http://www.fonscatala.org/projectes/index.php?id_pagina=109&id_emergencia=35

El president de la Fundación del Río, Amaru Ruiz, membre també de l'Articulación de Movimientos Sociales y de Sociedad Civil, intervé per explicar la situació a Nicaragua. La Fundación del Río treballa des de fa 29 anys a Nicaragua. És una organització ambiental i té tres seus (San Miguelito, San Carlos i El Castillo). Dona cobertura a tot el sud-est del país i actualment és l'única organització ambientalista que hi queda.

La Fundación del Río ha desenvolupat projectes de cooperació amb Sant Boi de Llobregat, entre els quals destaca la ràdio comunitària Radio Humedales. A dia d'avui, l'emissora es manté malgrat les dificultats econòmiques per sostenir-la i les amenaces rebudes. El govern

municipal ha estat convidat a participar-hi però s'hi ha negat; en canvi, el moviment de dones i la pagesia sí que hi participen habitualment.

Amaru Ruiz explica que la Fundación del Río va denunciar la primavera passada les condicions en què es va produir i gestionar un incendi en una reserva biològica Indio Maíz reconeguda per la UNESCO, que té un paper molt important en la seguretat climatològica i per fer front a fenòmens naturals (per exemple, a l'hora de minimitzar els efectes d'un huracà). Anteriorment, l'organització havia alertat de la invasió de persones externes a territoris indígenes, però les autoritats no se n'havien fet ressò. També hi havia hagut altres incendis.

El 3 d'abril un invasor va iniciar un foc agrícola, que no va ser atès pel govern. 5 dies després, amb molta pressió pública i a través de les xarxes socials, el govern va haver de declarar l'alerta i utilitzar els recursos disponibles per gestionar l'incendi. Costa Rica va voler enviar bombers especialitzats però el govern ho va rebutjar. Mèxic i EUA també van oferir ajuda. El govern va acusar la Fundación del Río perquè havia denunciat la negligència de l'executiu.

La gent va començar a protestar (s'hi van unir estudiants de dues universitats), i les protestes van ser reprimides pel govern i grups afins a l'executiu (*turbas sandinistas*). Finalment, l'incendi es va extingir gràcies a la pluja.

Dos dies després de l'extinció de l'incendi, el govern va presentar una reforma de l'Institut d'Assegurança Social, la reforma del sistema de seguretat social que desencadenaria grans protestes i que acabaria amb la crisi actual.

La repressió utilitzada contra la protesta ciutadana ha estat denunciada per diverses organitzacions internacionals. A dia d'avui hi ha més de 400 presos polítics, 500 morts i 25.000 persones refugiades. Es preveu una greu caiguda econòmica, i la indústria turística està totalment col·lapsada. En aquest context, el govern ha reformat el pressupost, i ha reduït fons d'educació i sanitat, com recull un informe de l'Instituto de Estudios y Políticas Estratégicas.

La situació és cada cop més alarmant. S'avança cap a un context de més violència i més persecució. Els moviments feministes han patit grans detencions. S'explica l'estratègia dels *Picos Rojos*, una organització fictícia inventada per una de les feministes detingudes amb l'objectiu de protegir la pròpia entitat; aquesta "invenció" s'acabaria fent viral.

L'Amaru Ruiz tanca la seva intervenció amb dos missatges:

- En una enquesta recent, el 50% del poble de Nicaragua reclama eleccions avançades, però un 23% no. És un 23% que continua donant suport al règim.
- És important que Sant Boi es continuï informant. Tan de bo que els recursos de solidaritat continuïn estant a favor del poble de Nicaragua i no es desviïn. Cal mantenir l'atenció sobre l'arribada efectiva de la solidaritat que s'envia.

En resposta, la regidora Alba Martínez posa l'accent en el control que s'està exercint des de Sant Boi pel que fa als projectes de cooperació amb Nicaragua. Explica la renúncia a una subvenció de la Diputació de Barcelona per la impossibilitat de garantir que els fons es destinaran efectivament a l'objecte del finançament.

Lorna Espinoza Urbino, Grup de Suport al Colectivo de Mujeres de Matagalpa, recorda que fa un parell de mesos va explicar al Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat que hi havia hagut 54 morts arran de la repressió. Ara ja gairebé arriben als 500. Nicaragua es troba en un estat d'excepció encara que no estigui declarat. Diferencia 3 etapes:

- La protesta, les primeres marxas.
- La repressió ("operación plomo")
- La por, la inseguretat. Ara s'està veient d'on sortien les operacions de neteja: paramilitars (societat civil a qui s'havien promès terres, jugant amb la pobresa), policia i

armes de gran calibre. Així ho recullen les organitzacions internacionals (AI, CIDH). La gent ja no va a cara descoberta. Hi ha inseguretats amb els propis veïns, por a la delació, desconfiança...

El moviment feminista ja fa anys que lluita contra el mal govern i les polítiques neoliberals. Quan es va produir l'huracà Mitch, les feministes van denunciar la gran corrupció que hi va haver. Aleshores Ortega estava a l'oposició. El moviment feminista té una llarga trajectòria de denúncia de l'abús de poder i la corrupció que hi ha hagut a Nicaragua, ja des d'abans d'Ortega.

Ara, l'assetjament a les feministes s'ha magnificat. Companyes de Matagalpa i del Grupo Venancia estan sent amenaçades i assenyalades com a terroristes. A més d'arrestar-les, tanquen organitzacions... és una amenaça constant.

Des del 28 de setembre s'han il·legalitzat les manifestacions, per decret presidencial. Si la policia veu que estàs en una manifestació, t'arresta. Hi ha més de 50 companyes preses polítiques, sense comptar tots els altres presos polítics i in comptables assassinats i persones desaparegudes.

(L'informe d'Amnistia Internacional es pot consultar a:

<https://www.amnesty.org/download/Documents/AMR4392132018SPANISH.PDF>)

6. Informació sobre el projecte de la Diputació de Barcelona "Reforç de la democràcia participativa al Marroc" en el que hi col·labora l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.

Des de l'Ajuntament s'explica la col·laboració que s'està iniciant amb el Marroc, en el marc d'un projecte liderat per la Diputació de Barcelona. L'Ajuntament de Sant Boi i el de Santa Coloma de Gramenet cooperaran amb dos municipis marroquins (Benguerir, Sant Boi i el Districte de Guéliz de Marrakeix) per promoure projectes d'igualtat de gènere i de participació ciutadana. Està previst que a mitjans de novembre tres persones de l'Ajuntament de Sant Boi viatgin a Benguerir en el marc d'aquest projecte. Es destaca que no és un projecte de transferència econòmica sinó de cooperació tècnica.